

**Zasady redakcyjne
proponowane do stosowania w PIN – Instytucie Śląskim w Opolu
w pracach z nauk społecznych**

Sporządzanie przypisów

Przypisy zamieszczane są w tekście w nawiasach okrągłych bezpośrednio po fragmencie tekstu, którego dotyczą. Zawierają nazwisko autora/autorów, rok wydania publikacji, numer strony.

Przykłady

(Hanich 1995: 185)

(Golachowski, Sukiennicki 1946: 78)

Jeżeli w pracy przywołuje się więcej niż jedną publikację danego autora z tego samego roku, wstawia się po roku wydania (bez spacji) małą literę alfabetu (poczynając od a), by sprecyzować, jaka pozycja jest przywoływana.

Przykłady

w przypisach zapis (Hanich 2010a) (Hanich 2010b), jeśli przywoływane są w tekście prace:

Hanich A., 2010a, „*Msza pojednania*” w *Krzyżowej – symbol nowych stosunków polsko-niemieckich*. W: *Colloquium Opole 2009: Od Okrągłego Stołu do Obalenia Muru Berlińskiego i Aksamitnej Rewolucji. Polacy – Niemcy – Czesi – nowe wartości, nowe relacje*, pod red. M. Lisa, A. Trzcieleńskiej-Polus, Opole, s. 12–25.

Hanich A. 2010b, *Uwarunkowania i przebieg powojennej „repatriacji” Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski (1945–1946)*. W: *Pamięć o kresowych korzeniach tożsamości*, red. A. Hanich, Opole, s. 17–53.

Jeżeli przywoływane są prace autorów o tym samym nazwisku i z tego samego roku, należy uściślić autorstwo przez dodanie inicjału imienia.

Przykłady

(Nowak E. 1998), (Nowak P. 1998) jest stosowany, gdy w pracy przywoływane są pozycje:
Nowak Edmund, 1998, *Obóz Pracy w Łambinowicach (1945–1946) w świetle najnowszych badań...*

Nowak Paweł, 1998, *Opozycja: Swój : Obcy w dyskursie perswazyjnym (na materiale polskiej publicystyki pierwszej połowy lat pięćdziesiątych)*...

Przypis umieszczony po wyszczególnionych w tekście głównym autorach nie zawiera powtórzenia nazwiska, podaje tylko rok wydania i przywoływaną stronę.

Przykłady

[...], o czym pisał A. Hanich (1995: 185).

[...] zwracali uwagę Stefan Golachowski i Hubert Sukiennicki (1946: 80).

Jeśli przypis odsyła do kilku publikacji, wymienia się je w kolejności chronologicznej, a nie alfabetycznej, i oddziela średnikiem.

Przykłady

(Golachowski, Sukiennicki 1946; Edensor 2004)

(Pomian 2006; Le Goff 2007)

W przypadku pracy zbiorowej podaje się skrót tytułu i trzy kropki, rok wydania, numer strony/stron.

Przykłady

(*Wypisy do dziejów...* 1980: 116).

(Cieszyn. Zarys rozwoju... 1973)

Sporządzanie wykazów literatury

Harwardzki system przypisów **bezwzględnie wymaga** dołączenia do tekstu wykazu wykorzystanych źródeł i literatury.

Spis wykorzystanej literatury i bibliografię sporządza się w układzie alfabetycznym. Na początku opisu podaje się nazwisko i inicjał imienia autora, rok publikacji, następnie tytuł i miejsce wydania.

Opisy sporządza się ze stron tytułowych (książek, czasopism i artykułów, a nie ze spisów treści), zachowując oryginalne zapisy.

Opis książek autorskich sporządza się w następującym układzie: inicjał imienia i pełne nazwisko autora/autorów (jeśli mniej niż trzech autorów), rok wydania, pełny tytuł (ze strony tytułowej), miejsce wydania, numer przywoływanej strony, fakultatywnie informacja o serii wydawniczej.

Przykłady

Lis M., 2001, *Górny Śląsk. Zarys dziejów do połowy XX wieku*, Opole, s. 175–180.

Banasiak S., 1963, *Działalność osadnicza Państwowego Urzędu Repatriacyjnego na Ziemiach Odzyskanych w latach 1945–1947*, Poznań, s. 23, Prace Instytutu Zachodniego nr 35.

Drobek W. 2005, *Disappearance of inner historical border (the case study of Nowogród Bobrzański, Poland)*. W: *The role of borderlands in United Europe. Historical, ethnic and geopolitical problems of borderlands*, ed. M. Koter, K. Heffner, Łódź–Opole, s. 27–30, Region and Regionalism No. 7, vol. 2.

Wyszczególnia się wszystkich podanych na stronie tytułowej autorów (także wstępu i tłumaczy).

Przykład

Assmann J., 2008, *Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych*, przekł. A. Kryczyńska-Pham, wstęp i red. nauk. R. Traba, Warszawa.

Tytuł publikacji zapisujemy kursywą nie dodając cudzysłowów. Zachowuje się cudzysłowy użyte przez autora przywoływanej pracy. W cudzysłowach prostym krojem podaje się tytuły gazet i czasopism.

Przykłady:

Związki pisarzy polskich z regionem Śląska

[pełny opis: Glensk J., 1970, *Związki pisarzy polskich z regionem Śląska*, wyd. 2 poszerz., Opole, s. 27–29.]

„Bardzo kocham Opole”. *Wspomnienie o Zofii Kossak-Szatkowskiej*,

[pełny opis: Zielonka Z., 1969, „Bardzo kocham Opole”. *Wspomnienie o Zofii Kossak-Szatkowskiej*, „Kalendarz Opolski”, s. 78.]

„Odniemczanie” województwa śląskiego w latach 1945–1950 (w świetle materiałów wojewódzkich),

[pełny opis: Linek B., 1997, „Odniemczanie” województwa śląskiego w latach 1945–1950 (w świetle materiałów wojewódzkich), Opole.]

Nyski kościół św. Jakuba jako „collegium apostolorum” i „ecclesia primitiva”,

[pełny opis: Czechowicz B., 2008, *Nyski kościół św. Jakuba jako „collegium apostolorum” i „ecclesia primitiva”*. W: *Nysa. Sztuka w dawnej stolicy księstwa biskupiego*, pod red. R. Hołowni, M. Kapustki, Wrocław, s. 92.].

Poszczególne części (grupy) opisu (1. autorstwo, 2. tytuł, 3. informacja o miejscu wraz z rokiem wydania, 4. strona/strony) oddzielane są przecinkiem. Kropkę wewnątrz opisu stawiamy po tytule artykułu opublikowanym w pracy zbiorowej (książce), stoi ona przed literą W:

Kroszel J., Lesiuk W. 1987, *Od wydawcy*: W: S. Wasylewski, *Na Śląsku Opolskim*, wyd. 2 fototyp., Opole, s. 288.

Gdy wykazuje się więcej niż jedną publikację danego autora, wyszczególnia się w układzie chronologicznym (od najwcześniejszej do najnowszej). Jeżeli wykazuje się więcej niż jedną publikację danego autora z tego samego roku, szereguje się je alfabetycznie i po roku wstawia małą literę alfabetu, poczynając od litery a. Identyczne oznaczenie literowe musi być zastosowane w przypisach zamieszczonych w tekście głównym.

Przykłady

Hanich A., 2007, *Duchowni z Kresów Wschodnich na Śląsku Opolskim po II wojnie światowej*. W: *Powojenne losy inteligencji kresowej. Materiały z konferencji naukowej, która odbyła się w Opolu 18–19 listopada 2005 roku*, pod red. E. Treli-Mazur, Opole, s. 125–169.

Hanich A., 2010a, „*Msza pojednania*” w *Krzyżowej – symbol nowych stosunków polsko-niemieckich*. W: *Colloquium Opole 2009: Od Okrągłego Stołu do Obalenia Muru Berlińskiego i Aksamitnej Rewolucji. Polacy – Niemcy – Czesi – nowe wartości, nowe relacje*, pod red. M. Lisa, A. Trzcielińskiej-Polus, Opole, s. 12–25.

Hanich A. 2010b, *Uwarunkowania i przebieg powojennej „repatriacji” Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski (1945–1946)*. W: *Pamięć o kresowych korzeniach tożsamości*, red. A. Hanich, Opole, s. 17–53.

Pracę zbiorową redagowaną zapisuje się w wykazie literatury następująco: tytuł publikacji, rok wydania, formuła podana na stronie tytułowej (red., red. nauk., pod red., ed., hrsg. von itp.), inicjał imienia i nazwisko redaktora, miejsce wydania.

Przykłady

Miasto Nysa. Szkice monograficzne, 1970, red. nauk. J. Kroszel, S. Popiołek, Wrocław.

Nysa. Sztuka w dawnej stolicy księstwa biskupiego, 2008, pod red. R. Hołowni, M. Kapustki, Wrocław.

Pielgrzymowanie a integracja, 2005, red. ks. Z. Glaeser, ks. J. Górecki, Opole.

Neisse: Texte und Bilder, 2005, hrsg. von W. Kunicki u. Mitarbeit von M. Kopij, G. Połutrenko, 2 durchgesehene Aufl., Nysa.

Drobek W., 2005, *Disappearance of inner historical border (the case study of Nowogród Bobrzański, Poland)*. W: *The role of borderlands in United Europe. Historical, ethnic and geopolitical problems of borderlands*, ed. M. Koter, K. Heffner, Łódź–Opole, s. 27–30, *Region and Regionalism* No. 7, vol. 2.

Boć J., Jurek P., Kruszewski T., 2001, *Powiat jako jednostka podziału terytorialnego w historii Polski*. W: *Powiat. Z teorii. Kompetencje. Komentarz*, pod red. J. Bocia, Milicz, s. 17.

Jeśli **cytowane jest kolejne wydanie**, informację o tym podaje się przed miejscem wydania.

Przykłady:

Glensk J., 1970, *Związki pisarzy polskich z regionem Śląska*, wyd. 2 poszerz., Opole, s. 7.

Kowalski Z., 1988, *Powrót Śląska Opolskiego do Polski*, wyd. 2, skr. i zm., Opole.

Opis artykułu z pracy zbiorowej (w książce). Po tytule stawia się kropkę, dużą literę W i dwukropki.

Przykłady:

Dziewulski W., 1970, *Nysa pod rządami pruskimi (1741–1945) (Zarys)*. W: *Miasto Nysa. Szkice monograficzne*, red. nauk. J. Kroszel, S. Popiołek, Wrocław, s. 79–97.

Kroszel J., Lesiuk W., 1987, *Od wydawcy*. W: S. Wasylewski, *Na Śląsku Opolskim*, wyd. 2 fototyp., Opole, s. 288.

Opis artykułu z czasopisma: nazwisko i inicjał imienia autora, rok wydania, tytuł artykułu, nazwa pisma (w cudzysłowach) oraz tom, numer lub zeszyt (stosownie do określeń użytych przez wydawcę periodyku) w skróconej formie. W przypadku gazet podaje się datę dzienną.

Przykłady

Fazan M., 1968, *Motywy powstańcze w powieści polskiej w latach 1924–1930*, „Zaranie Śląskie”, z. 2, s. 169.

Kolbuszewski S., 1962, *Udział poezji Marii Konopnickiej w walce narodowo-wyzwoleńczej na Śląsku*, „Kwartalnik Opolski”, nr 3/4, s. 5–12.

Strauchmann K., 2010, *Czesi mają problem ze zwrotem długu*, „Nowa Trybuna Opolska” z 16.02, s. 4.

Nieumieszczone na stronach tytułowych informacje dotyczące redaktora pracy, miejsca lub roku wydania, ustalone na podstawie np. stopki drukarni, ©, przedmowy, podaje się w opisach bibliograficznych (w przypisach, wykazach literatury, bibliografiach) w nawiasach klamrowych.

Przykłady

Kulturní a společenské středisko „Střelnice” Český Těšín, 2004, Český Těšín, [s. 4].

Pałys P., 1998, *Administracja polska wobec czechosłowackich rozszczeń terytorialnych na Śląsku w latach 1945–1947*. W: *Slezsko v dějinách českého státu. Sborník příspěvků z vědecké konference, pořádané pod záštitou prezidenta České republiky Václava Havla u příležitosti 50. výročí Slezského ústavu SZM v Opavě*, [ed. M. Borák], Opava, s. 356–361.

Współpraca transgraniczna Unii Europejskiej: doświadczenia polsko-niemieckie, 2004, red. G. Gorzelak, J. Bachtler, M. Kasprzyk, [Warszawa].

Przykład wykazu literatury

Duda J., Szelka A., Dzionek F., 1995–2002, *Słownik biograficzny nauczycieli Śląska Opolskiego*, cz. 1–6, Opole.

Edensor T., 2004, *Tożsamość narodowa, kultura popularna i życie codzienne*, przekł. A. Sadza, Kraków.

Golachowski S., Sukiennicki H., 1946, *Pierwszy etap osadnictwa na Śląsku Opolskim*, Katowice–Wrocław.

Hanich A., 2007, *Duchowni z Kresów Wschodnich na Śląsku Opolskim po II wojnie światowej*. W: *Powojenne losy inteligencji kresowej. Materiały z konferencji naukowej*,

- która odbyła się w Opolu 18–19 listopada 2005 roku, pod red. E. Treli-Mazur, Opole, s. 125–169.
- Hanich A., 2010a, „Msza pojednania” w Krzyżowej – symbol nowych stosunków polsko-niemieckich. W: *Colloquium Opole 2009: Od Okrągłego Stołu do Obalenia Muru Berlińskiego i Aksamitnej Rewolucji. Polacy – Niemcy – Czesi – nowe wartości, nowe relacje*, pod red. M. Lisa, A. Trzcielińskiej-Polus, Opole, s. 12–25.
- Hanich A. 2010b, *Uwarunkowania i przebieg powojennej „repatriacji” Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski (1945–1946)*. W: *Pamięć o kresowych korzeniach tożsamości*, red. A. Hanich, Opole, s. 17–53.
- Jakubiak K., 2000, *Kształtowanie podstaw metodologicznych i dydaktycznych historii wychowania w II Rzeczypospolitej*. W: *Rozprawy z dziejów oświaty*, pod red. J. Miąso, Warszawa, s. 177–188.
- Kosiński L., 1960, *Pochodzenie terytorialne ludności Ziemi Zachodnich w 1950 r.*, Warszawa, Dokumentacja Geograficzna z. 2.
- Le Goff J., 2007, *Historia i pamięć*, przekł. A. Gronowska, J. Stryczyk, wstęp P. Rodak, Warszawa.
- Pomian K., 2006, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin.
- Wypisy do dziejów ziemi nyskiej*, 1980, red. nauk. F. Hawranek, S. Gruszecki, Opole.